

Zitting 1980–1981

16 493

Wijziging van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden en van enkele artikelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden en van enkele artikelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Lage Vuursche, 25 november 1980

Beatrix

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, in het belang van de rechtsgelijkheid bij de verlening van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen, de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden (Stb. 1957, 233) en enkele artikelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In **artikel 2** wordt het eerste lid gelezen:

1. Aan on- en minvermogenden wordt door het bureau, of door tussenkomst van het bureau, kosteloos of tegen verminderd tarief rechtsbijstand verleend.

B

In **artikel 8** vervalt de zinsnede b en wordt voor c gelezen: b.

C

Artikel 9 wordt gelezen:

1. Rechtsbijstand wordt verleend aan hen wier financiële draagkracht naar bij algemene maatregel van bestuur te omschrijven normen geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor een behoorlijke behartiging hunner belangen en wier verzoek naar het oordeel van het bureau niet klaarblijkelijk van elke grond is ontbloot en wier belang de te verrichten arbeid rechtvaardigt.

2. De in het vorige lid bedoelde algemene maatregel van bestuur stelt grenzen voor de financiële draagkracht van de verzoeker vast waar beneden rechtsbijstand tegen verminderd tarief, onderscheidenlijk kosteloos kan worden verleend. Daarbij kunnen tevens regels worden gegeven voor de vaststelling van de in artikel 24a bedoelde eigen bijdrage, alsmede voor de voldoening en inning van die bijdrage.

D

In **artikel 15** wordt het tweede lid gelezen:

2. Bij de toevoeging deelt het bureau van consultatie mee of de rechtsbijstand kosteloos dan wel tegen verminderd tarief wordt verleend. Overeenkomstig deze mededeling wordt – zo nodig – toelating verzocht om kosteloos dan wel om tegen verminderd tarief te procederen. Indien de beslissing op dat verzoek afwijkt van de mededeling van het bureau wordt overeenkomstig de beslissing rechtsbijstand verleend.

E

Artikel 22 wordt gelezen:

Tegen beslissingen van het bureau tot weigering van de gevraagde rechtsbijstand, tot verlening van de gevraagde rechtsbijstand tegen verminderd tarief, tot oplegging van een bijdrage overeenkomstig artikel 24a, dan wel tot beëindiging van eenmaal aangevangen rechtsbijstand, kan de verzoeker binnen dertig dagen de tussenkomst van de president der rechtbank, binnen welker arrondissement het bureau is gevestigd, dan wel van een door hem aan te wijzen rechter, inroepen. Tegen de beslissing van de president staat generlei voorziening open.

F

Artikel 24 wordt gelezen:

1. In gevallen waarin rechtsbijstand tegen verminderd tarief wordt verleend, is de verzoeker als bijdrage de helft van de krachtens artikel 25, eerste lid, vastgestelde vergoeding aan de hem toegevoegde advocaat, procureur of gerechtsdeurwaarder verschuldigd.

2. Ter verzekering van de in het vorige lid bedoelde bijdrage kan de toegevoegde advocaat, procureur of gerechtsdeurwaarder, van de verzoeker een voorschot of een verhoging daarvan verlangen, dat ineens of in termijnen moet worden gestort.

3. Indien de verzoeker in gebreke blijft het van hem verlangde voorschot of de verhoging daarvan te voldoen, kan het bureau op verzoek van de betrokken raadsman de aangevangen rechtsbijstand beëindigen. Artikel 21 is van overeenkomstige toepassing.

G

Na artikel 24 wordt een nieuw **artikel 24a** ingevoegd, luidende:

Indien daarvoor krachtens artikel 9, tweede lid, laatste volzin, regels zijn gesteld, legt het bureau in gevallen waarin kosteloos rechtsbijstand wordt verleend de verzoeker een eigen bijdrage op.

H

Artikel 25 wordt gelezen:

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor de vaststelling van de bedragen welke toegevoegde advocaten, procureurs en gerechtsdeurwaarders, alsmede de leden van het bureau voor consultatie ontvangen:
 - a. als vergoeding voor de door hen verleende rechtsbijstand;
 - b. als vergoeding voor de kosten van de inning van de krachtens de artikelen 24, eerste lid, aan hen verschuldigde bijdragen.
2. De krachtens de artikelen 24, eerste lid, aan toegevoegde advocaten, procureurs en gerechtsdeurwaarders verschuldigde bijdragen worden bij de vaststelling van de in het voorgaande lid, onder a, bedoelde vergoedingen daarop in mindering gebracht.
3. Bij de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor de vaststelling van de vergoeding voor de raadsman, indien hij door een beslissing van de rechter als bedoeld in artikel 15, tweede lid, dan wel door een beslissing van het bureau als bedoeld in artikel 24, derde lid, de verlening van rechtsbijstand krachtens een toevoeging tussentijds beëindigt.
4. Bij de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de vaststelling van de vergoeding door de rechter. Tevens kan daarbij worden bepaald dat rechterlijke beslissingen ter zake niet vatbaar zullen zijn voor hoger beroep of cassatie.

I

Na artikel 25 wordt een nieuw **artikel 25a** ingevoegd, luidende:

1. Indien de verzoeker weigerachtig blijft de door hem aan de hem toegevoegde raadsman verschuldigde bijdrage te voldoen, wordt het bedrag daarvan nader vastgesteld door de president ter rechtbank van het arrondissement waarin de toegevoegde raadsman is gevestigd, dan wel door een door hem aan te wijzen rechter.
2. De artikelen 34 tot en met 40 van de Wet tarieven in burgerlijke zaken zijn van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL II

In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In **artikel 860** wordt het eerste lid gelezen:

Indien de financiële draagkracht van de verzoeker naar bij algemene maatregel van bestuur te omschrijven normen geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor het dragen van de proceskosten, staat de rechter het verzoek toe, tenzij hij reeds bij voorbaat mocht bevinden, dat de vordering of verdediging klaarblijkelijk van elke grond is ontbloot of het belang van de verzoeker het procederen niet rechtvaardigt.

B

In **artikel 863** wordt het eerste lid gelezen:

Het gevolg van de toelating om kosteloos of tegen verminderd tarief te procederen is, dat de griffierechten, aan de zijde van de verkrijger der toelatingsgevallen, in het eerste geval geheel en in het tweede geval voor de helft, in debet worden gesteld, dat deze aan advocaten, procureurs of deurwaarders geen salarissen, onderscheidenlijk slechts de helft van de krachtens artikel 25, eerste lid, van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogen vastgestelde vergoeding verschuldigd is en dat hij de grosse van de rechterlijke uitspraak kosteloos, onderscheidenlijk tegen halve kosten, kan ten uitvoer leggen.

C

Artikel 868 wordt gelezen:

1. Indien een on- of minvermogene, buiten eigenlijk rechtsgeding, enige gerechtelijke machtiging, goedkeuring of andere rechterlijke beschikking op eenvoudig verzoekschrift of andere aanvraag behoeft, vinden de artikelen 856, 857, 860 en 863 overeenkomstige toepassing.

2. Bij het verlenen van verlot tot beslaglegging aan on- en minvermogenen kan de president tevens een voorlopige vergunning verlenen om kosteloos of tegen verminderd tarief de eis tot van vanwaardeverklaring van het beslag in te stellen en een afschrift van de dagvaarding tot vanwaardeverklaring aan de derde-beslagene te betekenen.

Artikel 867, derde en vierde lid, vindt overeenkomstige toepassing.

D

In **artikel 870**, eerste lid, wordt de laatste volzin gelezen:

De rechter bepaalt zich tot een onderzoek of de financiële draagkracht van de verzoeker naar de normen te omschrijven bij de in artikel 860, eerste lid, bedoelde algemene maatregel van bestuur, geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor het dragen van de proceskosten.

ARTIKEL III

In de Wet tarieven in burgerlijke zaken, als herzien bij de Wet van 8 december 1960, Stb. 541, wordt de volgende wijziging aangebracht:

In **artikel 19** wordt de tweede volzin als volgt gelezen:

Zodanige last wordt gegeven ten behoeve van personen die, onder overlegging van de in artikel 857 van genoemd wetboek genoemde stukken, doen blijken dat hun financiële draagkracht naar de normen, te omschrijven bij de in artikel 860, eerste lid, van genoemd wetboek, bedoelde algemene maatregel van bestuur, geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor het voldoen van de rechten.

ARTIKEL IV

Deze wet is niet van toepassing op rechtsbijstand die krachtens een voor haar inwerkingtreding op grond van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenen of het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering genomen beslissing aan de verzoeker wordt verleend.

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,